

Hallintovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 79/2024 vp): Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- perustuslakivaliokunta PeVL 34/2024 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Jarmo Huotari, valtiovarainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Liisa Leppävirta, oikeusministeriö
- toimialajohtaja Mikko Kangaspunta, Valtiokonttori
- erikoissuunnittelija Katja Järveläinen, Valtiokonttori

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- sosiaali- ja terveysministeriö
- vakuutusosasto
- tietosuojavaltuutetun toimisto
- Verohallinto
- Liikennevakuutuskeskus

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi valtiokonttorista annettua lakia, julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia, rikosvahinkolakia, valtion virkamatkoilla sattuneiden vahinkojen korvaamisesta annettua lakia, tapaturmavirastosta annetun lain kumoamisesta annettua lakia ja tulotietojärjestelmästä annettua lakia.

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

Esityksen mukaan Valtiokonttorin tehtävät ajantasaistettaisiin, lakiin lisättäisiin säännökset sen tiedonsaantioikeuksista sekä tehtäisiin muita vähäisempiä korjauksia. Valtiokonttorin tehtävänä olisi ylläpitää sähköistä järjestelmää, josta hankintayksikkö saa tiedon hankintailmoituksen julkaisemisesta ja julkaisemisen ajankohdasta. Lisäksi Valtiokonttorille kuuluisivat myös sen aiemmin valtiovarainministeriön määräyskirjeen nojalla hoitamat sähköisten liiketoiminta-asiakirjojen välitysverkoston toimintaan liittyvät tehtävät.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan pääosin voimaan 1.11.2024.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Yleistä

Valtiokonttorista annettuun lakiin (305/1991, jäljempänä valtiokonttorilaki) ja esitykseen sisältyviin liitelakeihin ehdotetuilla muutoksilla ajantasaistetaan Valtiokonttorin tehtäviä koskeva säännös ja lisätään säännökset Valtiokonttorin tiedonsaantioikeuksista. Esityksessä ehdotetaan myös säädettäväksi automaattisen ratkaisumenettelyn edellyttämästä oikaisuvaatimusmenettelystä tiettyjen liikennevakuutuslain (460/2016) mukaisten maksujen määräämisessä sekä Valtiokonttorin itseoikaisusta rikosvahinkolain (1204/2005) mukaisissa korvausasioissa. Muutettavaksi ehdotetaan myös muun muassa valtiokonttorilain virka-apua ja Valtiokonttorin käyttämien asiantuntijoiden rikosoikeudellista ja vahingonkorvausvastuuta koskevia säännöksiä.

Perustuslakivaliokunnan lausunnon (PeVL 34/2024 vp) mukaan lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Hallintovaliokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomioin ja muutosehdotuksin.

Tiedonsaantioikeudet ja tiedon luovuttaminen

Hallituksen esityksessä ehdotetaan Valtiokonttorin ja eräiden muiden viranomaisten tiedonsaantioikeuksien laajentamista ja täsmentämistä. Hallintovaliokunta pitää tärkeänä, että Valtiokonttorin ja muiden toimijoiden tiedonsaantioikeudet ovat ajantasaiset ja että toimijat saavat niille lain-säädännössä osoitettuihin tehtäviin tarvitsemansa tiedot.

Perustuslakivaliokunta kiinnittää hallintovaliokunnalle antamassaan lausunnossa (PeVL 34/2024 vp) erityistä huomiota ehdotetun valtiokonttorilain 2 b §:n 1 momentin toiseen ja neljänteen virkkeeseen, joiden mukaan säännöksessä mainituilla ministeriöillä, viranomaisilla ja Suomen Kuntaliitolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Valtiokonttorilta 2 §:n 1 momentin eräissä kohdissa tarkoitetun tehtävän toteuttamisen kannalta välttämättömät ministeriön hallinnonalaa koskevat tiedot. Säännöksen sanamuodon mukaan ministeriöiden ja muiden tahojen tiedonsaantioikeus kohdistuu siten Valtiokonttorin lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi välttämättömiin tietoihin.

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

Säännösehdotuksen mukainen tiedonsaantioikeus on perustuslakivaliokunnan mukaan sinänsä asianmukaisesti sidottu välttämättömyyteen. Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan säännöksessä mainittujen ministeriöiden, muiden viranomaisten tai Suomen Kuntaliiton toimivaltaan ei kuitenkaan kuulu hoitaa säännöksen sanamuodossa viitatulla tavalla Valtiokonttorin tehtäviä, joten säännösehdotuksen muotoilun perusteella jää epäselväksi, mihin tarkoitukseen niillä olisi oikeus saada Valtiokonttorilta salassa pidettäviä tietoja. Perustuslakivaliokunta viittaa säännöksen perusteluihin (s. 26), joissa todetaan ministeriöiden ja muiden toimijoiden tehtävät, joihin ne tietoja tarvitsevat. Hallintovaliokunta ehdottaa säännöksen muuttamista vastaamaan sille esitettyjä perusteluja jäljempänä yksityiskohtaisista perusteluista ilmenevin tavoin.

Valtiokonttorilakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 d §, jossa säädetään Valtiokonttorin tiedonsaantioikeuksista muun muassa valtion lainojen, takausten, takuiden ja korkotukien hallinnointiin ja valvontaan sekä valtion vahingonkorvaus-, etuus- maksuvapautus- ja jäämistöoikeudellisiin asioihin liittyvien tehtävien hoitamiseksi. Hallintovaliokunta pitää ehdotettuja tiedonsaantioikeuksia Valtiokonttorille osoitettujen tehtävien kannalta välttämättöminä. Ehdotettujen tiedonsaantioikeuksien lisäksi hallintovaliokunta ehdottaa saamaansa selvitykseen perustuen jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa ilmenevin tavoin Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen ja Puolustusvoimien lisäämistä tietoja luovuttaviin tahoihin.

Hallintovaliokunta toteaa, että ehdotettu tiedonsaantia ja -luovutusta koskeva sääntely on monelta osin merkityksellinen henkilötietojen suojan kannalta. Hallintovaliokunnalla ei ole henkilötietojen suojan näkökulmasta huomautettavaa esityksen säännösehdotuksiin. Hallintovaliokunta kiinnittää kuitenkin huomiota esityksen erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittelyyn (EU:n yleisen tietosuojasetuksen¹, jäljempänä tietosuojasetus, 9 artikla) sekä rikoksiin ja rikostuomioihin liittyvien tietojen käsittelyyn (tietosuojasetuksen 10 artikla). Valiokunnan saaman selvityksen perusteella Valtiokonttorin oikeus käsitellä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja sekä rikoksiin ja rikostuomioihin liittyviä tietoja perustuu tietosuojalain 6 §:n 1 momentin 2 kohtaan ja 7 §:n 1 momentin 2 kohtaan (tietojen käsittelystä säädetään laissa tai joka johtuu välittömästi rekisterinpitäjälle laissa säädetyistä tehtävistä). Valiokunta toteaa, että esityksestä saadun käsityksen perusteella suojatoimien osalta Valtiokonttoria sitovat tietosuojalain 6 §:n 2 momentin ja 7 §:n 2 momentin ohella myös eräät valtiokonttorilaissa säädetyt suojatoimivaatimukset kuten esimerkiksi 2 c §:ssä säädetyt rajoitukset erityisten henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen luovuttamiseen sekä vaatimukset psedonymisoida ja anonymisoida tietoja.

Oikaisuvaatimus ja itseoikaisu

Esityksen valtiokonttorilakiin ehdotetun 4 §:n mukaan Valtiokonttorin liikennevakuutuslain 29 §:n nojalla tekemään vakuutusmaksua vastaavan maksun ja laiminlyöntimaksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Perustuslakivaliokunta kiinnittää lausunnossaan (Pe-VL 34/2024 vp) huomiota siihen, että säännösehdotus sisältää viittaussäännöksen, jonka mukaan muutoksenhausta Valtiokonttorin päätökseen säädetään liikennevakuutuslain 29 §:n 2 momentissa. Kyseisen 2 momentin mukaan laiminlyöntimaksua koskevaan Valtiokonttorin päätökseen saa

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus)

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Viitattu säännös muodostuu perustuslakivaliokunnan mukaan kuitenkin oikeusturvan saatavuuden edellytysten kannalta tulkinnanvaraiseksi, sillä hallintolain 49 b §:n mukaan viranomaisen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, jos siihen saa vaatia oikaisua. Hallintovaliokunta ehdottaa, että sääntelyä selvennetään ja täsmennetään siten, että kyse on Valtiokonttorin oikaisuvaatimukseen antamasta päätöksestä, johon muutosta voidaan hakea.

Lisäksi ehdotettu säännös koskee vain liikennevakuutuslain 29 §:ssä tarkoitettujen päätösten muutoksenhakua. Hallintovaliokunta toteaa, että ratkaisu, jossa muutoksenhakusäännös oikaisuvaatimusmenettelyn osalta sijoitetaan valtiokonttorilakiin, kun muu muutoksenhakua koskeva sääntely on liikennevakuutuslaissa, voi aiheuttaa haasteita soveltamistilanteissa. Pelkästään liikennevakuutuslain perusteella lain soveltaja tai asianosaisena oleva vakuutusmaksua vastaavan maksun ja laiminlyöntimaksun maksamiseen velvoitettava ajoneuvon omistaja tai haltija voi saada sellaisen käsityksen, että liikennevakuutuslain 29 §:ssä tarkoitettuihin päätöksiin ei voi vaatia oikaisua, vaan valitus maksupäätöksestä tulee tehdä suoraan hallintotuomioistuimeen. Oikeus hakea oikaisua selviää vain ehdotetusta valtiokonttorilain säännöksestä. Valiokunta ehdottaa, että esityksen valtiokonttorilakiin ehdotettu 4 §:n säännös siirretään liikennevakuutuslain 29 §:ään.

Hallituksen esityksen 4. lakiehdotuksen 7 luvun 38 a §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös rikosvahingoista tehtävien korvauspäätösten itseoikaisusta. Hallintovaliokunnan saaman selvityksen mukaan Valtiokonttorin siirtäessä valituksen vakuutusosoikeuden käsiteltäväksi, Valtiokonttori kuulee vakiintuneesti asianosaista vakuutusosoikeuden puolesta hallintolain 34 §:n mukaisesti. Hallintovaliokunta ehdottaa edellä mainitun käytännön kirjaamista 38 a §:n 2 momenttiin.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki tilastokeskuksesta annetun lain muuttamisesta

2 b §. Hallintovaliokunta ehdottaa perustuslakivaliokunnan lausunnosta (PeVL 34/2024 vp) johtuen säännöksen täydentämistä siten, että ministeriöiden, muiden viranomaisten ja Suomen Kuntaliitto ry:n tehtävät, joihin ne tarvitsevat Valtiokonttorin luovuttamia tietoja, todetaan säännöksessä sen sijaan, että tiedonsaantioikeus kohdistuisi Valtiokonttorin lakisääteisiin tehtävien hoitamiseksi välttämättömiin tehtäviin. Hallintovaliokunta ehdottaa säännöksen täydentämistä esityksen säännöskohtaisten perustelujen mukaan siten, että säännöksessä todetuilla ministeriöillä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Valtiokonttorilta hoitamiinsa valtion velanhoidon-, sijoitus- ja rahoituspalveluihin sekä valtion lainojen, takausten, takuiden ja korkotukien hallinnointiin ja valvontaan liittyviin tehtäviin sisältyvät tiedot, jotka ovat välttämättömiä kunkin ministeriön oman hallinnonalan tehtävien hoitamisen kannalta. Lisäksi valiokunta ehdottaa täsmennettäväksi, että säännöksessä luetelluilla tietyillä ministeriöillä ja muilla viranomaisilla sekä Suomen Kuntaliitolla ry:llä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Valtiokonttorilta tehtäviensä toteuttamiseksi välttämättömät kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietovarannon tiedot.

2 d §. Hallintovaliokunnan saaman selvityksen mukaan ehdotetun 2 d §:n sisältämien tiedonsaantioikeuksien lisäksi Valtiokonttori tarvitsee tietoa myös Asumisen rahoitus- ja kehittämis-

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

keskukselta virastojen yhteisen riskienhallintatehtävän hoitamiseksi. Hallintovaliokunta ehdottaa, että 2 d §:n 1 momentin 2 kohtaan lisätään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus tahona, jolta Valtiokonttorilla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä maksutta välttämättömät asiakirjat ja tiedot tunnistetietoineen.

Lisäksi hallintovaliokunta tuo esiin, että ehdotetun 2 d §:n 10 kohdan a alakohdalla koskevista perusteluissa (s. 36) todetaan, että tiettyjen NATO-yhteistyöhön liittyvien vahingonkorvauskysymysten selvittämiseksi Valtiokonttori tarvitsee tietoja Puolustusvoimilta. Valiokunta toteaa, että kyseisessä säännöksessä ei kuitenkaan mainita Puolustusvoimia. Pykälä ja perustelut vaikuttavat tältä osin ristiriitaisilta ja tiedonsaantioikeus Puolustusvoimilta näyttää säännöspäätöksellä puuttuvan. Valiokunta ehdottaa 2 d §:n 10 kohdan a alakohdan täydentämistä siten, että Valtiokonttorilla on oikeus saada tiedot myös Puolustusvoimilta.

Ehdotetussa 2 d §:n 2 momentissa rajataan tiettyjen julkisuuslain salassapitoperusteiden alaiset tiedot sellaisiksi, joita ei kuitenkaan 2 d §:n 1 momentin mukaisen tiedonsaantioikeuden perusteella luovuteta. Kyseisen säännöksen tarkoitus vaikuttaa perustelujen mukaan olevan sama kuin 2 c §:n 4 momentissa, mutta säännös on muotoiltu väljemmäksi, koska siinä ilmaistaan, että kyseisiä tietoja ei tarvitse antaa. Valiokunta ehdottaa, että selvyyden vuoksi momentin sanamuoto muutetaan vastaamaan 2 c §:n sanamuotoa.

4 §. Hallintovaliokunta ehdottaa edellä yleisperusteluissa selostetulla tavalla, että esityksen valtiokonttorilain 4 §:ään ehdotettu oikaisuvaatimusmenettelyä koskeva säännös siirretään liikennevakuutuslain 29 §:ään, jolloin esityksessä lisättäväksi ehdotettu 4 b § siirtyy 4 §:ksi.

Voimaantulo ja siirtymäsäännös. Kun valtiokonttorilakiin ehdotettu 4 §:n säännös siirretään liikennevakuutuslain 29 §:ään siirtymäsäännöksestä ehdotetaan poistettavaksi se, että lain 4 §:ää sovelletaan myös tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin asioihin.

4. Laki rikosvahinkolain muuttamisesta

38 a §. Itseoikaisu ja valituksen siirto vakuutusoikeudelle. Hallintovaliokunta ehdottaa edellä yleisperusteluissa toteamaansa viitaten, että esityksen 38 a §:n 2 momenttiin lisätään säännös siitä vakiintuneesta käytännöstä, jonka mukaan Valtiokonttori kuulee asianosaista vakuutusoikeuden puolesta hallintolain 34 §:n mukaisesti Valtiokonttorin siirtäessä valituksen vakuutusoikeuden käsiteltäväksi. Hallintovaliokunta ehdottaa, että ehdotetun 2 momentin loppuun lisätään, että Valtiokonttorin tulee ilmoittaa muutoksenhakijalle valituksen siirtämisestä vakuutusoikeuden käsiteltäväksi sekä varata tälle mahdollisuus 30 päivän kuluessa esittää vastineensa Valtiokonttorin lausunnosta vakuutusoikeudelle.

8. Laki liikennevakuutuslain 29 §:n muuttamisesta

29 §. Vakuutusmaksua vastaavan maksun ja laiminlyöntimaksun määrääminen. Hallintovaliokunta ehdottaa edellä yleisperusteluissa toteamaansa viitaten, että esityksen valtiokonttorilakiin sisältyvä 4 § siirretään liikennevakuutuslain 29 §:n 2 momenttiin. Samalla hallituksen esityksessä ehdotettua sanamuotoa täsmennetään siten, että säännöksessä todetaan, että kyse on Val-

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

tiokonttorin oikaisuvaatimuksesta antamasta päätöksestä, johon muutosta voidaan hakea. Lisäksi valiokunta ehdottaa, että liikennevakuutuslain 29 §:n 2 momentin vanhentuneet viittaukset muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen korjataan vastaamaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia (808/2019).

Voimaantulo ja siirtymäsäännös. Kun valtiokonttorilakiin ehdotettu 4 §:n säännös siirretään liikennevakuutuslain 29 §:ään, siirtymäsäännökseen ehdotetaan lisättäväksi se, että lain 29 §:n 2 momentissa tarkoitettua oikaisuvaatimusmenettelyä sovelletaan myös tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin asioihin.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Hallintovaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 79/2024 vp sisältyvät 2., 3. ja 5.—7. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 79/2024 vp sisältyvät 1. ja 4. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hyväksyy uuden, 8. lakiehdotuksen. (Valiokunnan uusi lakiehdotus)

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

Valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtiokonttorista annetun lain (305/1991) nimike, 1 §, 2 §:n 1 ja 2 momentti, 2 b §:n 1 momentti sekä 2 c, 4 ja 5 §,
sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentti osaksi laeissa 1081/2014, 180/2019, 1369/2019, 538/2022, 705/2022 ja 1076/2022 sekä 2 b §:n 1 momentti ja 2 c § laissa 1076/2022, sekä
lisätään lakiin uusi 2 d ~~ja 4 b~~-§ seuraavasti:

Laki

Valtiokonttorista

1 §

Valtiokonttori on valtiovarainministeriön hallinnonalalla toimiva valtion viranomainen, joka palvelee valtionhallintoa, kansalaisia, kuntia, kuntayhtymiä, hyvinvointialueita, hyvinvointiyhtymiä, yhteisöjä ja yrityksiä.

2 §

Valtiokonttorin tehtävänä on, jollei toimivallasta muualla toisin säädetä:

- 1) järjestää valtion velanhoito-, sijoitus- ja rahoituspalveluja sekä hoitaa valtion lainojen, takusten, takuiden ja korkotukien hallinnointiin ja valvontaan liittyviä tehtäviä;
- 2) hoitaa valtion keskuskirjanpitoa ja valmistella valtion tilinpäätös sekä ohjata valtion virastojen, laitosten ja talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen taloushallintoa ja maksuliikettä;
- 3) huolehtia osaltaan valtion vahingonkorvaus- ja etuusasioista, jäämistöoikeudellisista asioista, maksuvapautusasioista sekä eräiden vakuutusten laiminlyöntimaksujen ja vakuutusmaksua vastaavien maksujen määräämisestä;
- 4) toimia kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietovarannon ylläpidosta vastaavana viranomaisena sekä rekisterinpitäjänä;
- 5) tuottaa ja kehittää valtionhallinnon analysointi- ja raportointipalveluja sekä julkaista palveluissa tuotettua tietoa yleisessä tietoverkossa ohjauksen ja johtamisen tueksi sekä valtion toimin-

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

nan ja varojen käytön tehokkuuden ja avoimuuden varmistamiseksi sekä tuottaa analyysejä valtioneuvostolle valmistelun ja päätöksenteon tueksi;

6) toimia valtionavustustoiminnan tietovarannon ja siihen sisältyvien palvelujen ylläpidosta vastaavana viranomaisena sekä valtionavustustietojen julkaisemisen ja käytön palvelun tietoineiston tuottajana ja julkaisijana sekä tuottaa valtionavustusten ja valtionavustustoiminnan analysointi- ja raportointipalveluja valtioneuvostolle valmistelun ja päätöksenteon tueksi;

7) hoitaa osaltaan Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnointia, valvontaa ja tarkastusta;

8) ylläpitää sähköistä hankintailmoitusjärjestelmää ja siihen liittyviä palveluja;

9) kehittää valtion työelämää;

10) kehittää ja valvoo sähköisten liiketoiminta-asiakirjojen välitysverkoston toimintaa ja käyttöä;

11) hoitaa muut kuin 1—10 kohdassa tarkoitetut virastolle laissa säädetyt ja valtiovarainministeriön määräämät viraston toimialaan kuuluvat tehtävät.

Valtiokonttori voi tuottaa valtionhallinnolle ja valtion liikelaitoksista annetun lain (1062/2010) mukaisille liikelaitoksille yhteisiä tukipalveluja. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, mitä nämä palvelut ovat.

2 b §

Valtiokonttorilla on oikeus käsitellä 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun taloustietovarantoon liittyvän tehtävän ja 6 kohdassa tarkoitettujen valtionavustustoiminnan tietovarannon ja siihen sisältyvien palvelujen ylläpitoa koskevien tehtävien toteuttamiseksi välttämättömiä henkilötietoja ja erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja. Valtioneuvoston kanslialla, valtiovarainministeriöllä, maa- ja metsätalousministeriöllä, työ- ja elinkeinoministeriöllä, sosiaali- ja terveysministeriöllä ja ympäristöministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Valtiokonttorilta **hoitamiinsa valtion velanhoito-, sijoitus- ja rahoituspalveluihin sekä valtion lainojen, takausten, takuiden ja korkotukien hallinnointiin ja valvontaan liittyviin tehtäviin sisältyvät tiedot, jotka ovat välttämättömiä kunkin ministeriön oman hallinnonalan tehtävien hoitamisen kannalta**. Tämän lisäksi valtiovarainministeriöllä on valtion taloudellisen riskienhallinnallisen tilanteen selvittämiseksi ja riskien minimoimiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada mainitut tiedot myös edellä mainittujen ministeriöiden alaisen hallinnon vastuiden osalta. Valtiovarainministeriöllä, sosiaali- ja terveysministeriöllä, työ- ja elinkeinoministeriöllä, Tilastokeskuksella, Opetushallituksella, Terveystieteiden tutkimuskeskuksella ja hyvinvoinnin laitoksella sekä Suomen Kuntaliitto ry:llä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Valtiokonttorilta **tehtäviensä toteuttamiseksi välttämättömät kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietovarannon tiedot**.

2 c §

Valtiokonttorilla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun tehtävän hoitamiseksi välttämättömät valtionhallinnon toimintaa ja taloutta koskevat tiedot viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan toimivaltaiselta viranomaiselta seuraavasti:

1) Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen tiedot valtion budjettitalouden viirastojen talous- ja henkilöstöhallinnosta, matkahallinnosta, toiminnan suunnittelusta ja seurannasta sekä organisaatorakenteesta;

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

- 2) Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen tiedot yhteisestä perustietotekniikasta;
- 3) Digi- ja väestötietoviraston tiedot hanke- ja projektihallinnasta;
- 4) Senaatti-konsernin tiedot toimitilahallinnasta;
- 5) Hansel Oy:n tiedot hankintojen hallinnasta;
- 6) Haus kehittämiskeskus Oy:n tiedot keskitetyistä koulutuspalveluista.

Valtiokonttori, yhteinen palveluntuottaja ja tiedot luovuttava viranomainen määrittävät yhteistyössä 1 momentissa tarkoitetut tiedot.

Valtiokonttorilla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien rajoitusten estämättä 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun tehtävän hoitamiseksi valtionapuviranomaisilta ja lain nojalla muita valtionavustuksia myöntäviltä välttämättömät tiedot valtionavustuksen hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta, käytöstä ja valvonnasta sekä palauttamisesta ja takaisinperinnästä.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 2, 5 ja 7 - 11 kohdan mukaisia tietoja ei kuitenkaan luovuteta.

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) 9 artiklassa tarkoitettuihin erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja ei luovuteta. Edellä 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun tehtävän hoitamiseksi välttämätön tieto sairaudesta, ammattitaudista tai työtapaturmasta aiheutuneen poissaolon kestosta voidaan kuitenkin luovuttaa. Tietoja käsiteltäessä on noudatettava asianmukaisia suojatoimia. Tiedot on pseudonymisoida ennen analysoinnin aloittamista. Julkaistavat tulokset on anonymisoida tai aggregoitava siten, että yksittäistä henkilöä ei tiedoista voi tunnistaa.

Valtiokonttori on rekisterinpitäjä niiden tietojen osalta, jotka se on saanut 1 ja 3 momentin nojalla.

2 d §

Edellä 2 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädettyjen tehtävien hoitamista varten Valtiokonttorilla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen käyttöä koskevien rajoitusten estämättä oikeus pyynnöstä saada maksutta tunnistetietoineen välttämättömät asiakirjat ja tiedot:

1) oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annetun lain (639/1982) 12 §:ssä säädetyn valvontatehtävän suorittamiseksi Digi- ja väestötietovirastolta, Maanmittauslaitokselta, Suomen Ympäristökeskukselta sekä Verohallinnolta;

2) aravalain (1189/1993) 36 §:ssä säädetyn valvontatehtävän suorittamiseksi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta, omistusrava- tai vuokra-aravalainoitettun asunnon sijaintikunnalta ja Verohallinnolta sekä asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain (71/2007) 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetyn tehtävän hoitamiseksi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta;

3) eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetussa laissa (78/2007) säädettyjen tehtävien hoitamiseksi Verohallinnolta;

4) uusjakojen tukemisesta annetun lain (1423/2014) 13 §:ssä tuensaajan osuuden ja koron perinnästä säädetyn tehtävän hoitamiseksi Verohallinnolta;

5) kehitysmaihin myönnettävistä korkotukiluotoista annetun lain (1114/2000) 9 §:ssä säädetyn tehtävän hoitamiseksi ulkoministeriöltä, Finnvera Oyj:ltä ja Verohallinnolta;

6) sotilasvammalain (404/1948) nojalla käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi;

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

a) Digi- ja väestötietovirastolta, Ahvenanmaan valtionvirastolta, Verohallinnolta, Sotilaslääketieteeseen keskukselta, Kansallisarkistolta sekä sosiaalihuollon viranomaisilta ja laitoksilta;

b) Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta, työnantajalta, työttömyyskassalta ja muulta etuuden myöntäjältä; sekä

c) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettua ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettua terveydenhuollon toimintayksiköltä, kuntoutusta toimeenpanevalta taholta, muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä ja sosiaalipalveluiden tuottajalta sekä hoitolaitokselta;

7) perintökaaren (40/1965) 5 ja 14 luvussa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi:

a) Digi- ja väestötietovirastolta, Ahvenanmaan valtionvirastolta ja Verohallinnolta; sekä

b) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettua ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettua terveydenhuollon toimintayksiköltä, kuntoutusta toimeenpanneelta taholta, muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä ja sosiaalipalveluiden tuottajalta sekä hoitolaitokselta;

8) syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain (422/1974) nojalla käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi:

a) Digi- ja väestötietovirastolta, Ahvenanmaan valtionvirastolta, Verohallinnolta, esitutkinta-viranomaiselta, Syyttäjälaitokselta, tuomioistuimelta, Rikosseuraamuslaitokselta ja Maahanmuuttovirastolta;

b) Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta, työnantajalta, työttömyyskassalta ja muulta etuuden myöntäjältä; sekä

c) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettua ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettua terveydenhuollon toimintayksiköltä, kuntoutusta toimeenpanevalta taholta, muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä ja sosiaalipalveluiden tuottajalta sekä hoitolaitokselta;

9) maksuvapautuslain (529/1980) nojalla käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi:

a) valtion viranomaiselta, jonka toimintaan maksu- tai korvausvelvollisuus liittyy;

b) Digi- ja väestötietovirastolta, Ahvenanmaan valtionvirastolta, Verohallinnolta ja Ulosotto-laitokselta;

c) Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta, työnantajalta, työttömyyskassalta ja muulta etuuden myöntäjältä; sekä

d) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettua ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettua terveydenhuollon toimintayksiköltä, kuntoutusta toimeenpanevalta taholta, muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä ja sosiaalipalveluiden tuottajalta sekä hoitolaitokselta;

10) taisteluvälineiden siviilihenkilöille aiheuttamien tapaturmien korvaamisesta annetun lain (1213/1990) nojalla käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi:

a) Digi- ja väestötietovirastolta, Ahvenanmaan valtionvirastolta, Verohallinnolta, esitutkinta-viranomaiselta, Syyttäjälaitokselta, tuomioistuimelta ja Puolustusvoimilta;

b) Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta, työnantajalta, työttömyyskassalta ja muulta etuuden myöntäjältä; sekä

c) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettua ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettua ter-

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

veydenhuollon toimintayksiköltä, kuntoutusta toimeenpanevalta taholta, muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä ja sosiaalipalveluiden tuottajalta sekä hoitolaitokselta;

11) rikosvahinkolain (1204/2005) nojalla käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi:

a) Digi- ja väestötietovirastolta, Ahvenanmaan valtionvirastolta, Verohallinnolta, esitutkinta-viranomaiselta, Syyttäjälaitokselta, tuomioistuimelta, Ulosottolaitokselta, Oikeusrekisterikeskukselta, Rikosseuraamuslaitokselta, Maahanmuuttovirastolta, sosiaalihuollon viranomaisilta ja laitoksilta sekä säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annetussa laissa (116/2002) tarkoitetulta säilöönottoyksiköltä;

b) Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitoksilta, työnantajalta, työttömyyskassalta ja muulta etuuden myöntäjältä; sekä

c) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitetulta ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdassa tarkoitetulta terveydenhuollon toimintayksiköltä, kuntoutusta toimeenpanevalta taholta, muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä ja sosiaalipalveluiden tuottajalta sekä hoitolaitokselta;

12) riistavahinkolain (105/2009) nojalla käsiteltävän asian ratkaisemiseksi:

a) Digi- ja väestötietovirastolta, Ahvenanmaan valtionvirastolta, Verohallinnolta, esitutkinta-viranomaiselta, Syyttäjälaitokselta ja tuomioistuimelta;

b) Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitoksilta, korvauksen hakijan työnantajalta, työttömyyskassalta ja muulta etuuden myöntäjältä; sekä

c) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitetulta ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdassa tarkoitetulta terveydenhuollon toimintayksiköltä, kuntoutusta toimeenpanevalta taholta, muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä ja sosiaalipalveluiden tuottajalta sekä hoitolaitokselta;

13) oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä annetun lain (362/2009) nojalla käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi tuomioistuimelta ja valitusasioita käsittelemään perustetulta lautakunnalta;

14) valtion vahingonkorvaustoiminnasta annetun lain (978/2014) nojalla käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi tai valtion edun valvomiseksi:

a) valtion viranomaiselta, jonka toimintaan korvausvaatimus liittyy;

b) Digi- ja väestötietovirastolta, Ahvenanmaan valtionvirastolta, Verohallinnolta, esitutkinta-viranomaiselta, Poliisihallitukselta, Syyttäjälaitokselta, tuomioistuimelta, Ulosottolaitokselta, valitusasioita käsittelemään perustetulta lautakunnalta, kanteluasian ratkaiselta viranomaiselta ja Maahanmuuttovirastolta;

c) Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta, työnantajalta, työttömyyskassalta ja muulta etuuden myöntäjältä, jos valtion korvausvelvollisuus asiassa on selvitetty; sekä

d) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitetulta ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdassa tarkoitetulta terveydenhuollon toimintayksiköltä, kuntoutusta toimeenpanevalta taholta, muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä ja sosiaalipalveluiden tuottajalta ja hoitolaitokselta, jos valtion korvausvelvollisuus asiassa on selvitetty;

15) valtion virkamatkoilla sattuneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain (530/2017) nojalla käsiteltävän asian ratkaisemiseksi:

a) Digi- ja väestötietovirastolta, Verohallinnolta sekä Ahvenanmaan valtionvirastolta;

b) ulkomaanmatkasta vastaavalta valtion viranomaiselta; sekä

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

c) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettulta ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettulta terveydenhuollon toimintayksiköltä, kuntoutusta toimeenpanevalta taholta, muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä ja sosiaalipalveluiden tuottajalta sekä hoitolaitokselta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua tietoa ei kuitenkaan **luovuteta**, jos se on salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 2, 5, tai 7—11 kohdan perusteella.

Valtiokonttorin on ilmoitettava holhousviranomaiselle vajaavaltaiselle maksettavasta vähäistä suuremmasta korvauksesta, jos korvaus käsittää muun suorituksen kuin kulujen tai elatuksen menetyksen korvaamisen. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluva korvaus maksetaan vajaavaltaiselle itselleen. Myös muu korvaus voidaan suorittaa vajaavaltaiselle itselleen, jos korvaus koskee hänen hallinnassaan ollutta omaisuutta tai hänellä muutoin on oikeus määrätä korvauksesta.

~~4 §~~

~~Valtiokonttorin liikennevakuutuslain (460/2016) 29 §:n nojalla tekemään vakuutusmaksua vastaavan maksun ja laiminlyöntimaksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikeutta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolain (434/2003) 7 a luvussa. Muutoksenhausta Valtiokonttorin päätökseen säädetään liikennevakuutuslain 29 §:n 2 momentissa.~~

~~4 b §~~

Valtiokonttori voi nimetä tarpeellista lääketieteen tai vahinkotarkastuksen asiantuntemusta edustavia ulkopuolisia asiantuntijoita ja tehdä hallintolain 3 §:ssä tarkoitettuja hallintosopimuksia yhteisöjen ja yksityisten henkilöiden kanssa asiantuntijalausunnon antamisesta korvaus- ja etuusasioiden valmistelua varten.

Valtiokonttori voi antaa salassapitovelvollisuutta koskevien säännösten estämättä 1 momentissa tarkoitetuille yhteisöille ja henkilöille luvan saada säännöksessä tarkoitettujen tehtäviensä suorittamiseksi välttämättömiä tietoja. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen asiantuntijatehtävien suorittajat toimivat henkilötietojen käsittelijöinä rekisterinpitäjänä toimivan Valtiokonttorin lukuun.

Asiantuntijana toimivaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ulkopuolisten asiantuntijoiden kutsumisesta ja heitä koskevista vaatimuksista. Ulkopuolisilla asiantuntijoilla on oikeus kohdulliseen palkkioon ja matkakustannusten korvaukseen, joiden perusteet Valtiokonttori vahvistaa.

5 §

Valtion, kunnan, kuntayhtymän, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän sekä muun julkisyhteisön viranomaiset ovat velvolliset kukin toimivaltansa rajoissa antamaan Valtiokonttorille sen pyytämää virka-apua Valtiokonttorin valtion lainojen, takausten, takuiden ja korkotukien hallinnointiin ja valvontaan liittyvissä tehtävissä sekä valtion vahingonkorvaus-, etuus- maksuvapautus- ja jäämistöoikeudellisten asioiden hoitamiseen liittyvissä tehtävissä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 2 §:n 1 momentin 8 kohta tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2025.

~~Tämän lain 4 §:ää sovelletaan myös tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin asioihin.~~

2.

Laki

julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 60 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 60 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 353/2020, seuraavasti:

60 §

Hankintailmoitusten julkaiseminen

Hankintayksikkö voi julkaista hankintailmoituksen tai sen sisältämiä tietoja myös sanoma- tai ammattilehdessä, omilla internetsivuillaan taikka muussa tarkoituksenmukaisessa tiedotusvälineessä. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja ilmoituksia ja niiden sisältämiä tietoja ei saa julkaista muualla ennen kuin ne on julkaistu ensin Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja tämän jälkeen internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi. Edellä 3 momentissa tarkoitettuja ilmoituksia ja niiden sisältämiä tietoja ei saa julkaista ennen kuin ne on julkaistu ensin Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Valtiokonttorin on ylläpidettävä sähköistä järjestelmää, josta hankintayksikkö saa tiedon ilmoituksen julkaisemisesta ja julkaisemisen ajankohdasta osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 64 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 64 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 354/2020, seuraavasti:

64 §

Hankintailmoitusten julkaiseminen

Hankintayksikkö voi julkaista hankintailmoituksen tai sen sisältämiä tietoja myös sanoma- tai ammattilehdessä, omilla internetsivuillaan taikka muussa tarkoituksenmukaisessa tiedotusvälineessä. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja ilmoituksia ja niiden sisältämiä tietoja ei saa julkaista muualla ennen kuin ne on julkaistu ensin Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja tämän jälkeen internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi. Edellä 3 momentissa tarkoitettuja ilmoituksia ja niiden sisältämiä tietoja ei saa julkaista ennen kuin ne on julkaistu ensin Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Valtiokonttorin on ylläpidettävä sähköistä järjestelmää, josta hankintayksikkö saa tiedon ilmoituksen julkaisemisesta ja julkaisemisen ajankohdasta osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

rikosvahinkolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rikosvahinkolain (1204/2005) 45 ja 47 §,
muutetaan 7 luvun otsikko ja 38 §:n 1 ja 3 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 38 a § seuraavasti:

7 luku

Muutoksenhaku, itseoikaisu ja takaisinperintä

38 §

Muutoksenhaku

Valtiokonttorin tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla vakuutusosoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava muutoksenhakuajassa Valtiokonttorille. Ennakkokorvausta koskevaan päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

Jos valitus on saapunut 1 momentissa säädetyn määräajan jälkeen, se voidaan tästä huolimatta ottaa tutkittavaksi, jos myöhästymiseen on ollut painavia syitä.

38 a §

Itseoikaisu ja valituksen siirto vakuutusosoikeudelle

Jos Valtiokonttori hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiasta uusi päätös. Uuteen päätökseen saa hakea muutosta 38 §:n mukaisesti.

Jos Valtiokonttori ei voi muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä 1 momentissa mainituin tavoin, sen on 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä toimitettava valituskirjelmä, valitusasiaa koskevat asiakirjat ja lausuntonsa vakuutusosoikeudelle. Valtiokonttori voi tällöin väliaikaisella päätöksellä muuttaa aikaisempaa päätöstään siltä osin kuin se hyväksyy valituksessa esitetyn vaatimuksen. Valtiokonttorin tulee ilmoittaa muutoksenhakijalle valituksen siirtämisestä vakuutusosoikeuden käsiteltäväksi sekä varata tälle mahdollisuus 30 päivän kuluessa esittää vastineensa Valtiokonttorin lausunnosta vakuutusosoikeudelle.

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

Jos Valtiokonttori hyväksyy valituksessa esitetyn vaatimuksen osin tai kokonaan sen jälkeen, kun valitus on jo toimitettu vakuutusosikeudelle, Valtiokonttori voi myös antaa väliaikaisen päätöksen. Väliaikaisesta päätöksestä on ilmoitettava viipymättä vakuutusosikeudelle. Valtiokonttorin väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu määräajasta voidaan poiketa, jos valituksen johdosta tarvittavan lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin toimitettava vakuutusosikeudelle viimeistään 60 päivän kuluttua valitusajan päättymisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

valtion virkamatkoilla sattuneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain 20 §:n 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan valtion virkamatkoilla sattuneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain (530/2017) 20 §:n 2 momentti.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

tapaturmavirastosta annetun lain kumoamisesta annetun lain 3 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan tapaturmavirastosta annetun lain kumoamisesta annetun lain (1528/1995) 3 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) 13 §:n 1 momentin 16 kohta, sellaisena kuin se on laissa 402/2023, seuraavasti:

13 §

Tiedon käyttäjien oikeus saada tietoja tulotietojärjestelmästä

Tulorekisteriyksikkö välittää ja luovuttaa tulorekisterin tietoja, jotka tiedon käyttäjä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeutettu muun lain nojalla saamaan suorituksen maksajalta tai toiselta tiedon käyttäjältä, seuraavasti:

16) Valtiokonttorille käsiteltävänä olevan liikennevakuutuslaissa, työtapaturma- ja ammattitautilaissa, valtion henkilöstölle etätyöstä johtuvissa olosuhteissa sattuneiden tapaturmien korvaamisesta annetussa laissa (1012/2022), sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetussa laissa (1521/2016), opiskeluun liittyvissä työhön rinnastettavissa olosuhteissa synty-

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

neen vamman tai sairauden korvaamisesta annetussa laissa, eräisiin rangaistus-, huolto- ja hoitolaitoksiin otettujen henkilöiden tapaturmakorvauksesta annetussa laissa, tapaturman ja palvelus-sairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä annetussa laissa (1522/2016), pelastuslaissa (379/2011), virkatehtävissä apuna olleelle henkilölle eräissä tapauksissa suoritettavasta tapaturmakorvauksesta annetussa laissa (625/1967), meripelastuslaissa (1145/2001), valmiuslaissa (1552/2011), poliisilaissa (872/2011), käräjäoikeuden lautamiehistä annetussa laissa (675/2016), kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetussa laissa (746/2011), rikosvahinkolaissa (1204/2005), sotilasvammalaissa (404/1948), perintökaaressa (40/1965), syyttömästi vangitulle ja tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetussa laissa (422/1974), maksuvapautuslaissa (529/1980), taisteluvälineiden siviilihenkilöille aiheuttamien tapaturmien korvaamisesta annetussa laissa (1213/1990), riistavahinkolaissa (105/2009), oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annetussa laissa (639/1982), eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetussa laissa (78/2007) tai valtion vahingonkorvaustoiminnasta annetussa laissa (978/2014) tarkoitettun asian ratkaisemista varten;

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

— — — — —

Valiokunnan uusi lakiehdotus

8.

Laki

liikennevakuutuslain 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikennevakuutuslain (460/2016) 29 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 960/2019, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö HaVM 18/2024 vp

29 §

Vakuutusmaksua vastaavan maksun ja laiminlyöntimaksun määrääminen

Valtiokonttori määrää 1 momentissa mainitut maksut sekä velvoittaa vakuuttamisvelvollisuutensa laiminlyöneen ajoneuvon omistajan tai haltijan maksamaan maksut Liikennevakuutuskeskukselle. Laiminlyöntimaksu voidaan jättää määräämättä vain erityisestä syystä. Ajoneuvon omistaja tai haltija saa vaatia oikaisua Valtiokonttorin päätökseen. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Valtiokonttorin oikaisuvaatimuksesta antamaan päätökseen ajoneuvon omistaja tai haltija saa hakea muutosta siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 29 §:n 2 momentissa tarkoitettua oikaisuvaatimusmenettelyä sovelletaan myös tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin asioihin.

Helsingissä 15.10.2024

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Mauri Peltokangas ps
jäsen Alviina Alametsä vihr
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Juha Hänninen kok
jäsen Christoffer Ingo r
jäsen Mari Kaunistola kok
jäsen Anna Kontula vas
jäsen Rami Lehtinen ps
jäsen Mira Nieminen ps
jäsen Saku Nikkanen sd
jäsen Eemeli Peltonen sd
jäsen Hanna Räsänen kesk
jäsen Paula Werning sd
jäsen Joakim Vigelius ps
jäsen Ben Zyskowicz kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

istuntoasiainneuvos Sanna Helopuro